

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 37 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Jula 1929.

PATENTNI SPIS BR. 6056

Edmond Joseph Frewen, London.

Postupak za zidanje i građevinski materijal za istli.

Prijava od 11. aprila 1927.

Važi od 1. jula 1928.

Traženo pravo prvenstva od 12. aprila 1926. (Engleska).

Predmet pronalaska je postupak za izradu zidova i materijal potreban za iste.

Izrada zidova izvođena je tako, da se između pojedinih, horizontalno ležećih slojeva opeka stavlja lep. Time se smanjuje čvrstoća opterećenje zida, jer slojevi lepa imaju znatno manju moć nošenja nego opeke.

Usled ovih slabih slojeva lepa potrebne su velike količine građevinskog materijala; potrebna je i veća debljina zida, da bi se postigla odgovarajuća moć zida.

Cilj je ovog pronalaska da izbegne ovaj suvišak materijala, kao i gubitak u opterećenju.

Pronalazak se sastoji u tome, što se jedan sloj opeka ili kamena neposredno polaže na drugi, ali tako da se oblikom opeke ili kamena stvori mogućnost, da opeke ili kamenovi ulaze jedan u drugi, pri čem ostaje jedna ili više šupljina između odnosnih vertikalnih strana odozgo uvučenog dela ili delova. Ove šupljine ispunje se cementom ili drugim vezujućim materijalom i vezuju ili spajaju sve ove delove u zidu, čim očvrstne vezujući materijal.

Opeka ili kamen po ovom pronalasku ima ispupčenje odn. izdubljenje tako, da ispupčenje jednog kamena neposredno ulazi u odgovarajuće izdubljenje susedne opeke ili kamena; ali ovo ispupčenje ima manji presek od izdubljenja, tako da između ispupčenja i izdubljenja ostaje jedna ili više šupljina, koje se pri zaziđivanju ispu-

ne cementom ili drugim materijalom za vezivanje.

Pronalazak je, primera radi, predstavljen na priloženom nacrtu.

Sl. 1 vertikalni presek kroz dve, jedna preko druge postavljene šuplje opeke u jednom zidu.

Sl. 2 je vertikalni presek kroz dve, jedna preko druge postavljene šuplje opeke i pokazuje drugi način rasporeda delova i detalja.

Sl. 3 je izmenjen raspored kao u sl. 2.

Sl. 4 je izometrički pogled na ugaone opeke, postavljene jedna više druge, pokazujući vezu.

Sl. 5 je izometrički pogled odozgo na na donju šuplju opeku iz sl. 4.

Po nacrtu su 1 i 2 šuplje opeke, postavljene jedna iznad druge. Donja opeka 2 ima ispupčenje ili rebro 3 po celoj dužini opeke, a gornja opeka 1 ima odgovarajuće izdubljenje 4 većeg preseka nego ispupčenje 3. Šupljina 5, sa strane između ispupčenja i izdubljenja, ispunjava se cementom ili drugim vezujućim materijalom.

U sl. 2 je ispupčenje na donjoj strani gornje opeke i bočni zidovi izdubljenja imaju kod 6 jedan kanal ili žljeb, da bi se materijal za ispunu bolje držao. Bočni zidovi ispupčenja mogu na isti način imati izdubljenje ili kanal. Dodirujući čoškovi spoljne i unutrašnje strane opeke imaju kod 7 jedan urez. Prostor koji ovde postaje pri pomeranju opeka, može se ispuniti pogod-

nim materijalom, odn. ostaviti kao fuga u boji, koja istovremeno sprečava ulaženje vlage između opeka. Donja opeka u sl. 2 ima veći presek i jače zidove. Ova opeka može se uzeti za podizanje temeljnih zidova ili prizemnih zidova kod zgrada sa dva ili više spratova, pri čem istovremeno služi za ležišta greda 8 i 9.

U sl. 3 su gornja i donja opeka, koje obuhvataju gredu, iste debljine. Gornja opeka je po nacrtu isečena ili izrezana, da primi gredu 9, koja leži na pločama, uvučenim između opeka. Kraj grede ne stoji u neposrednoj vezi sa spoljnom površinom opeke — kao što nacrt pokazuje.

Prevlaka premaza, sa što više bitumena, može se izvesti četkom ili drugim sredstvom između dodirnih površina.

Različiti slojevi šupljina dodirnih opeka odgovaraju jedan drugom i opeke se pomoću lepa ili drugog materijala za vezivanje vezuje samo između vertikalnih spoljnih i unutarnjih delova i oba unatarnja vertikalna dela sa odgovarajućim ukrasnim delovima, tako da ne postoji direktan sloj lepa od spoljne prema unutarnjoj strani zida. Kod punih opeka, izbušenih opeka, ili opeka po pronalasku mogu biti predviđeni prekidni u vertikalnom sloju lepa u istom cilju.

Izvesne opeke zida, na pr. opeke za čošak, mogu imati jednu ili više šupljina u vertikalnom pravcu, koje mogu biti ispunjene betonom i tako dalje, i na taj način služiti kao pojačani stub. Ove šupljine mogu se upotrebiti da prime krovne oluke ili druge cevne sprovode.

S druge strane mogu se opeke za čošak i tako izrađivati, da su obične šuplje opeke zatvorene na jednom kraju, pri čem je ispućenje ili izdubljenje izravnano odn. otpada, da bi se ove opeke mogle upotrebiti kao desna ili leva opeka za čošak u krstatoj vezi.

Opeke mogu imati više ispućenja ili izdubljenja ili isto imati samo delimično. Ako postoje više ispućenja ili izdubljenja, onda dva od istih mogu biti na spoljnoj i unutarnjoj strani opeke ili građevinskog kamena, pri čem jedno rebro može izlaziti napolje. Pri građenju sa šupljim opekama ili šupljim opekama po ovom pronalasku, vertikalni delovi, koji u vezi imaju nositi glavni teret, moraju se po mogućstvu vertikalno vezati kao što nacrt predstavlja.

Gde su predviđene prečage između vertikalnih zidova šuplje opeke, iste se moraju postaviti kao u sl. 1, da se ne bi vršilo neposredno vezivanje materijala po širini opeke i šuplji prostori pomereni su jedan prema drugom radi boljeg održava-

nja toplote i izolovanja zvuka kod zidova izvedenih sa Frewen-ovim šupljim opekama.

Sl. 4 pokazuje konstrukciju i način ređanja opeka za čoškove. Opeke se polažu pod pravim uglom jedna prema drugoj, svaka je zatvorena na spoljnoj vidljivoj, dodirnoj strani. Gornja opeka 1 ima ispućenja 10 i 11, a donja opeka 2 izdubljenje 12, kaje se završava ispred zatvorenog kraja opeka (sl. 5). Kao što pokazuje sl. 4, ispućenje 10 ulazi se prekidima u izdubljene 12 i pri tom dodiruje zatvoreni kraj donje opeke. Delovi 13 i 14 s obe strane izdubljenja donje opeke odgovarajuće ulaze u izdubljenje 15 između ispućenja 10 i 11 za urez 16 na spoljnoj strani ispućenja 10. Ispućenje 11 ulazi u izdubljenje nenacrtane opeke, pod pravim uglom i u istom sloju kao opeka 2, dok ostali deo izdubljenja 12 opeke 2 prima nenacrtana opeka, pod pravim uglom i u istom sloju kao opeka 1.

I kosi zidovi i vertikalni zidovi mogu se graditi po ovom pronalasku. U izvešnim slučajevima može se i kosi krov jedne građevine graditi sa opisanim opekama ili kamenima, usled čega otpadaju crepovi. Lučne konstrukcije mogu se takođe graditi na opisani način sa opekama, odgovarajuće kalupljenim i raspoređenim.

Patentni zahtevi:

1. Postupak zidanja, kod koga moć nošenja ne zavisi od fuga u lepu, naznačen time, što se red opeka neposredno ređa na drugi i što gornje opeke ulaze u donje tako, da nastaju šupljine, koje se ispunjavaju odgovarajućim sredstvom za ispunu.

2. Postupak zidanja, naznačen time, što se opeka neposredno ili direktno polaže na donju, pri čem ispućenje jedne ulazi u široko izdubljenje druge opeke i šupljina koja postaje između ispućenja i izdubljenja, puni materijalom za vezivanje.

3. postupak zidanja po zahtevu 2, naznačen time, što strane izdubljenja imaju jedan ili više kanala radi boljeg držanja materijala za ispunu.

4. Postupak zidanja po zahtevu 1, naznačen time, što se površine dodirnih opeka premazaju ili se stavlja vezujuća ili izolujuća masa.

5. Postupak zidanja po zahtevu 1, naznačen time, što su dodirni spoljni čoškovi izdubljeni (prekinuti), usled čega nastaje izolujuća fuga između opeka.

6. Postupak zidanja po zahtevu 2, naznačen time, što su dodirne opeke istog sloja vezane svojim odgovarajućim šupljim

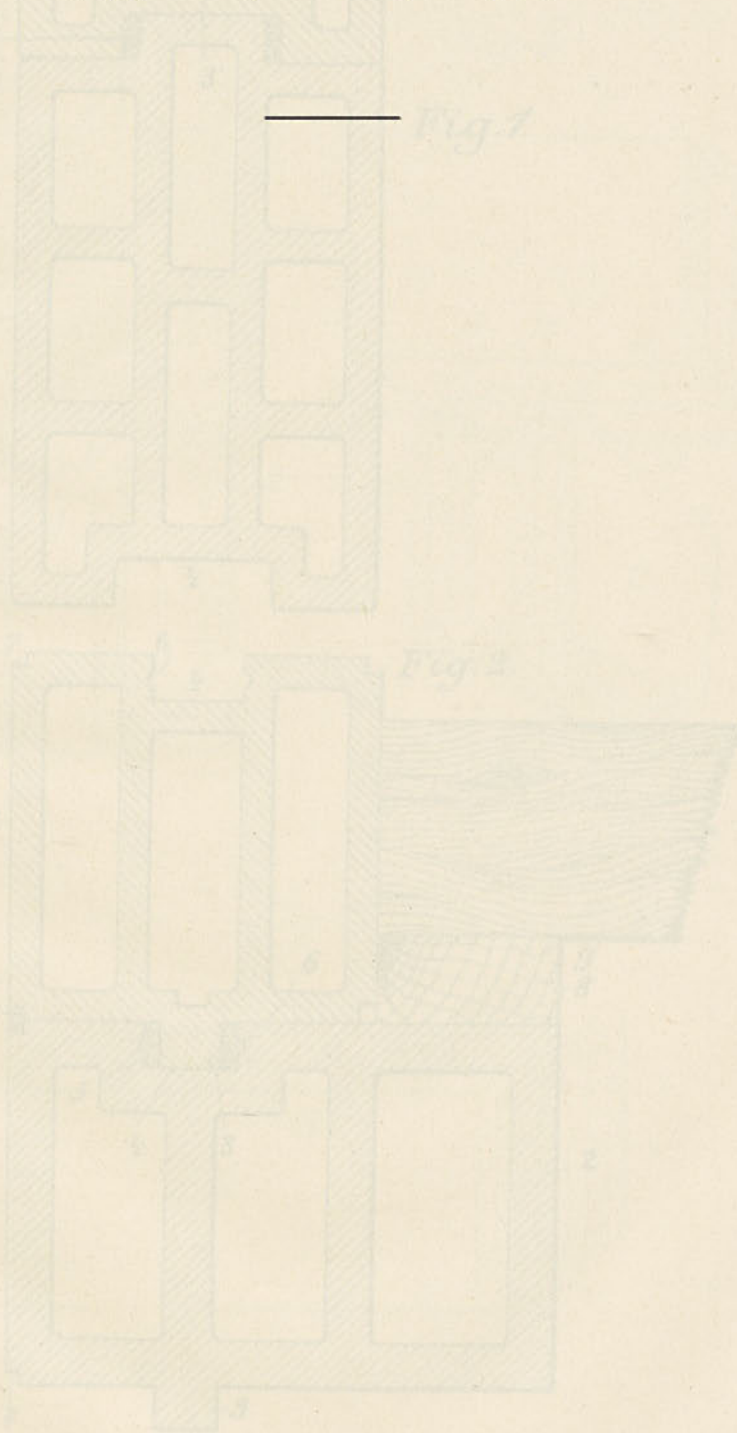

slojevima pri zidanju sa dodirnim krajevima tako, da nema nijedne fuge od lepa od spoljne prema unutarnjoj strani opeke.

7. Postupak zidanja po zahtevu 1, naznačen time, što se uzimaju zatvorene opeke za ćoškove, koje se ređaju pod pravim uglom jedna prema drugoj, pri čem jedna

opeka ima isprekidano ispupčenje, a druga izdubljenja, koje se završava ispred zatvorenog kraja.

8. Postupak zidanja po zahtevu 7, naznačen time, što se sastavljenjem opeke sa ispupčenjem i opeke sa izdubljenjem dobijaju šuplji prostori.

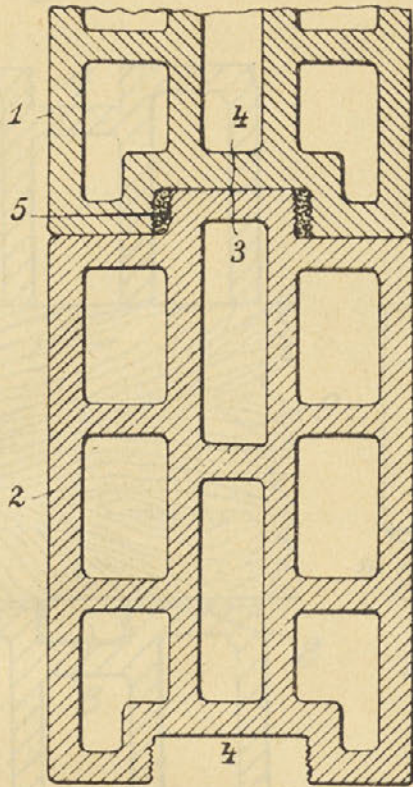

Fig. 1.

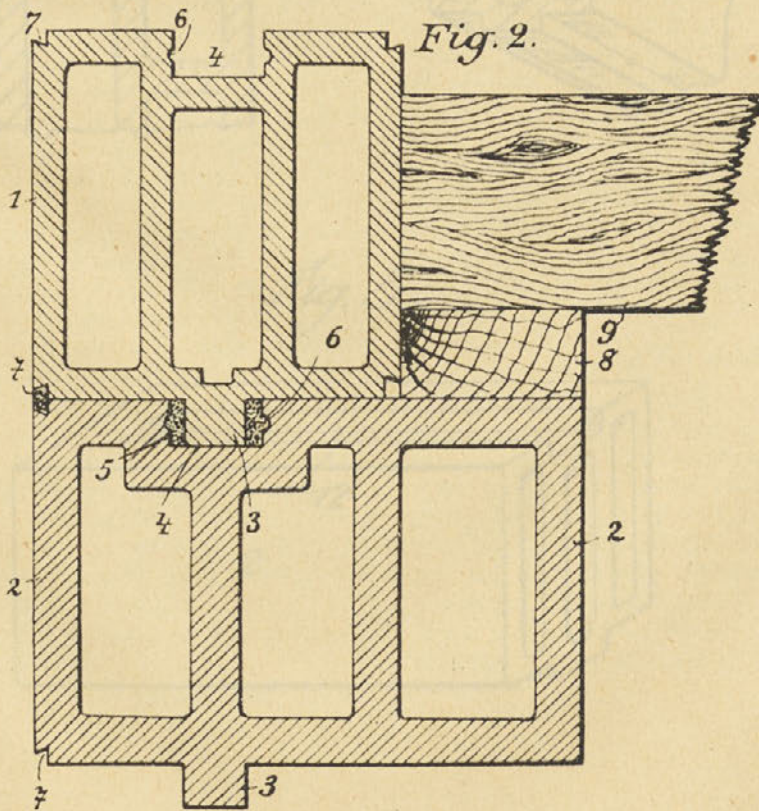

Fig. 2.

Fig. 3.

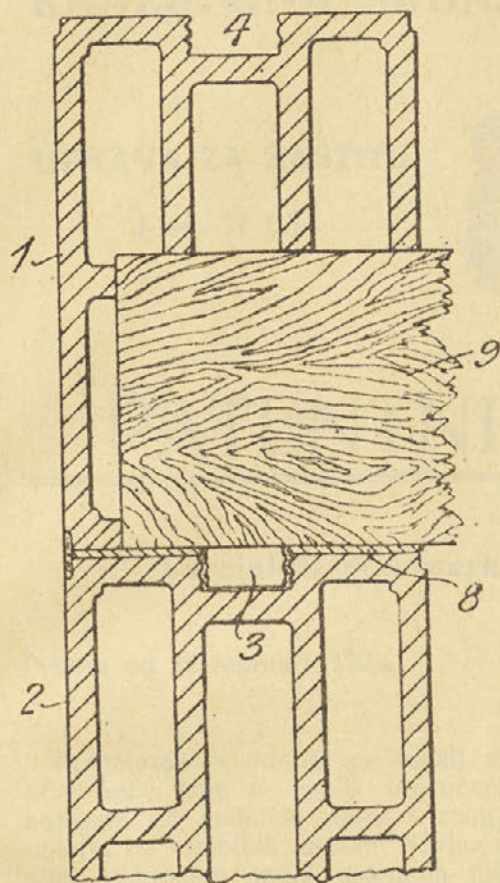

Fig. 4.

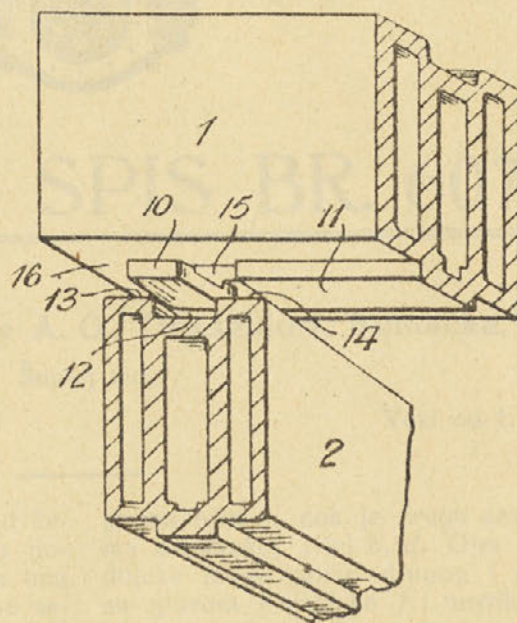

Fig. 5.

